

ΕΜΠΟΡΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Τοποθέτηση προέδρου ΕΒΕΠ Βασίλη Κορκίδη στη 1η διαδικτυακή εκδήλωση για δράσεις προώθησης νεοφυών επιχειρήσεων Δήμου Πειραιά «Επενδύοντας στη γαλάζια καινοτομία: Τομείς, φορείς, ευκαιρίες και προκλήσεις χρηματοδότησης»

Με «προσδιορισμένη» την Στρατηγική για τη Γαλάζια Ανάπτυξη για την περίοδο 2018-2024 βρισκόμαστε ήδη στο σωτήριο έτος 2022 για την υλοποίηση των όσων έχουν προβλεφθεί ή την αναμόρφωσή τους υπό τα νέα δεδομένα που έχουν προκύψει. Όπως και να έχει ο χρόνος τρέχει αλλά στην παρούσα φάση θα ήταν σοφότερο αντί να τρέχουμε πίσω από τις ευκαιρίες, να τις δημιουργήσουμε. Ουσιαστικά πρόκειται για την επιλογή του δυσκολότερου, του πλέον ανηφορικού δρόμου, όπου οι συζητήσεις και οι σε βάθος και πλάτος αναλύσεις το μόνο που θα συνεισφέρουν είναι η κατασπατάληση δυνάμεων και χρόνου. Χρόνου πολύτιμου την πόλη του Πειραιά που **στην παγκόσμια κατάταξη «φιγουράρει» πρώτη σε έκφραση ναυτιλιακής δύναμης** αλλά όχι σαν λιμάνι όπως η Σιγκαπούρη που συγκεντρώνει ένα πλήθος υπηρεσιών.

Και εδώ ακριβώς είναι η συνθήκη ανάπτυξης και δημιουργίας ευκαιριών. Σε παγκόσμιο επίπεδο, ο ΟΟΣΑ προβλέπει ότι από το 2030, πολλές βιομηχανίες που βασίζονται στις θάλασσες θα έχουν τη δυνατότητα να επιτύχουν ιδιαίτερα υψηλές αποδόσεις τόσο όσον αφορά στην προστιθέμενη αξία. Και είμαστε στο 2022.

Γνωρίζουμε ότι η παραγωγή της παγκόσμιας οικονομίας των θαλασσών εκτιμάται σήμερα σε 1,3 τρις ευρώ, ποσό το οποίο θα μπορούσε να υπερδιπλασιαστεί μέχρι το 2030. Γνωρίζουμε επίσης ότι όλους τους τομείς της Γαλάζιας Οικονομίας, η καινοτομία είναι καθοριστικής σημασίας για την αξιοποίηση του αναπτυξιακού δυναμικού και τη δημιουργία απασχόλησης.

Ο Πειραιάς αποτελεί μια ανεπτυγμένη και με υψηλή ειδικευση και παραγωγικότητα «**συστάδα**» **θαλάσσιας οικονομίας** με παγκόσμιες διασυνδέσεις, αφού είναι το κέντρο μίας από τις σημαντικότερες ναυτιλιακές δυνάμεις στον κόσμο. Η Περιφέρεια Αττικής προσφέρει επιπλέον οικονομικές διασυνδέσεις και εμπορικά πλεονεκτήματα, προκειμένου να μετεξελιχθεί η πειραιϊκή επιχειρηματικότητα σε συστάδα της θαλάσσιας οικονομίας. Με δεδομένο ότι η οικονομική κρίση έθεσε υπό αμφισβήτηση τις αναπτυξιακές δυνατότητες της χώρας, έχουν ωριμάσει οι συνθήκες για την υιοθέτηση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής που θα αξιοποιεί τα δυνητικά πλεονεκτήματα του Πειραιά. Τα προαναφερθέντα δεν αποτελούν διαπίστωση φιλοσοφικών και άλλων ερωτημάτων, συζητήσεων και στείρων αντιπαραθέσεων, αλλά το πλαίσιο δημιουργίας και αξιοποίησης της ευκαιρίας. Αν θέλουμε να επενδύσουμε στην γαλάζια καινοτομία η αρχή πρέπει να γίνει με την ισχυροποίηση του ναυτιλιακού cluster που ήδη δημιουργήθηκε από την Ένωση Εφοπλιστών, το Ναυτικό Επιμελητήριο, το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιά.

Σήμερα είναι αδιανόητο, να υπάρχουν «**διάσπαρτες δυνάμεις**» σε όλους τους τομείς των ναυτιλιακών και όχι μόνο δραστηριοτήτων που «παλεύουν μόνες» να επιβιώσουν, να διατηρήσουν θέσεις εργασίας και να ανταγωνιστούν «εαυτούς και αλλήλους» με μία

ανταγωνιστικότητα που δυστυχώς «εξαντλείται» στα «στενά όρια» του ευρύτερου Πειραιϊκού χώρου. Τα ναυτιλιακά clusters είναι στην πραγματικότητα σημαντικά εργαλεία πολιτικής για την προώθηση της Γαλάζιας Οικονομίας σε όλη την Ευρώπη και ιδιαίτερα στις ναυτικές χώρες. Αυτό που επιτυγχάνουν είναι να προωθήσουν την υιοθέτηση της καινοτομίας, των γνώσεων, των δεξιοτήτων, καθώς και την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, διασφαλίζοντας ότι η παρεχόμενη υποστήριξη είναι αποτελεσματική και τοπική. Μέσω κοινών δράσεων που προωθούν κοινωνικοοικονομικοί και θεσμικοί φορείς σε τοπικό, εθνικό και υποπεριφερειακό επίπεδο αναδεικνύουν και βελτιώνουν το επίπεδο των υπηρεσιών στη ναυτιλία. Υπάρχει προστιθέμενη αξία των ναυτιλιακών συστάδων όπως:

- Η ναυτιλιακή καινοτομία είναι έντασης κεφαλαίου και έντασης γνώσης.
- Οι θαλάσσιες υποδομές είναι πολύ δαπανηρές, αλλά συνήθως είναι κοινές.
- Οι συνέργειες μπορούν να αναπτυχθούν στις περισσότερες θαλάσσιες δραστηριότητες και τομείς του θαλάσσιου χώρου.
- Πολύτιμες θέσεις εργασίας μπορούν να αναπτυχθούν εντός και σε συγκεκριμένες αλυσίδες αξίας σε μεγάλο βαθμό.

Και μιας και μιλάμε για **προκλήσεις χρηματοδότησης** είναι ώρα να αξιοποιηθεί το ενισχυμένο ενδιαφέρον της DG MARE για τις επενδυτικές ανάγκες και τα δυνητικά εργαλεία χρηματοδότησης έργων Γαλάζιας Ανάπτυξης. Το «Blue Lab» χρηματοδοτείται για 2 έτη από πόρους της Περιφέρειας Αττικής ύψους 1,8 εκ. ευρώ. Υπάρχουν τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία όπως το νέο ΕΣΠΑ και το Ταμείο Ανάκαμψης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ο όμιλος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, που αποτελείται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ETE), θα αυξήσουν τη συνεργασία τους για μια βιώσιμη γαλάζια οικονομία. Τα θεσμικά όργανα θα συνεργαστούν με τα κράτη μέλη για την κάλυψη των υφιστάμενων χρηματοδοτικών αναγκών για τη μείωση της ρύπανσης στις ευρωπαϊκές θάλασσες και τη στήριξη των επενδύσεων για γαλάζια καινοτομία και γαλάζια βιοοικονομία. Το νέο Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, ιδίως μέσω της πλατφόρμας του «BlueInvest» και του νέου **ταμείου «BlueInvest Fund»** θα στηρίξει τη μετάβαση προς πιο βιώσιμες αλυσίδες αξίας βασισμένες στους ωκεανούς, τις θάλασσες και τις παράκτιες δραστηριότητες. Για την περαιτέρω χρηματοδότηση του μετασχηματισμού, η Επιτροπή παρότρυνε τα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν επενδύσεις για μια βιώσιμη γαλάζια οικονομία στα εθνικά τους σχέδια που αφορούν την ανθεκτικότητα και την ανάκαμψη, καθώς και στα εθνικά τους επιχειρησιακά προγράμματα που συνδέονται **με διάφορα ταμεία της ΕΕ από τώρα έως το 2027**. Θα συμβάλουν επίσης και άλλα προγράμματα της ΕΕ, όπως το ευρωπαϊκό ερευνητικό **πρόγραμμα «Horizon»**, και θα συσταθεί ειδική αποστολή για τους ωκεανούς και τα ύδατα. Όσον αφορά τις ιδιωτικές επενδύσεις, κατά τη λήψη σχετικών αποφάσεων θα πρέπει να εφαρμόζονται συμφωνημένες αρχές και πρότυπα βιωσιμότητας ειδικά για τους ωκεανούς, όπως η χρηματοδοτούμενη από την ΕΕ πρωτοβουλία χρηματοδότησης της βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας.

Στο σημείο αυτό αξίζει να υπενθυμιστεί ότι το Ε.Β.Ε.Π. μέσα από δύο επιτυχείς δράσεις έφερε σε επαφή επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον και περί των ναυπηγοεπισκευαστικό χώρο με αντίστοιχες γερμανικές επιχειρήσεις **«φωτίζοντας τον δρόμο»** που πρέπει να ακολουθηθεί για να αξιοποιηθούν οι όποιες δυνατότητες αλλά και να υπάρξουν επενδύσεις στη γαλάζια καινοτομία. Εδώ οφείλω να υπενθυμίσω ότι η έννοια της **«πατέντας»** δεν είναι τίποτα άλλο από τον τίτλο ενός μεγάλου κεφαλαίου που

στον Πειραιά οφείλουμε όλοι να αναγνώσουμε και να κινηθούμε προς την κατεύθυνση της αξιοποίησης της πατέντας που απορρέει από την εμπειρία χιλιάδων εργατοωρών στις ναυπηγοεπισκευές και όχι μόνο. Είναι απορίας άξιο σήμερα να «τυπώνουν» στο Άμστερνταμ προπέλες και άλλα αναλώσιμα για πλοία και εδώ να μην χρησιμοποιούμε ακόμα τη τεχνολογία του 3D εκτυπωτή.

Και επιστρέφω στον τίτλο της εκδήλωσης **«Επενδύοντας στη γαλάζια καινοτομία: Τομείς, φορείς, ευκαιρίες και προκλήσεις χρηματοδότησης»**. Και τους τομείς τους έχουμε, και τους φορείς επίσης ενώ όσον αφορά στην χρηματοδότηση υπάρχουν **«πολλά εργαλεία»** τα οποία περιμένουν να αξιοποιηθούν με την συνδρομή των φορέων. Στην Ελλάδα, οι έννοιες της γαλάζιας ανάπτυξης, της κυκλικής επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας είναι αρκετά καινούργιες. Υπάρχει άγνοια αλλά αυτή πλέον τείνει να καταστεί επικίνδυνη για μία οικονομία που επιδιώκει την ανάπτυξη. **«Καιροί ου μενετοί»** και ο Πειραιάς δεν έχει την πολυτέλεια του χρόνου να μην αξιοποιήσει τις παραγωγικές του δυνάμεις. Αύριο, που όλοι ευελπιστούμε ότι τα ναυπηγεία του Κόλπου της Ελευσίνας θα επανα-δραστηριοποιηθούν το cluster θα πρέπει να είναι έτοιμο να προσφέρει υποστήριξη, και προ πάντων καινοτόμες προτάσεις που θα φέρουν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στο προσκήνιο, θα ισχυροποιήσουν την ανταγωνιστικότητά τους, αλλά και την ανταγωνιστικότητα των ναυπηγείων.

Οι νεοφυείς επιχειρήσεις στο ελληνικό οικοσύστημα καινοτομίας είναι **«επενδυτικός μαγνήτης»** έχοντας πάρει ψήφο εμπιστοσύνης από εγχώριους και διεθνείς επενδυτές, γεγονός που επιβεβαιώνουν οι χρηματοδοτήσεις-ρεκόρ προς startups ελλήνων ιδρυτών το 2021. Οι επενδύσεις σε νεοφυείς εταιρείες με ελληνικό DNA κατέρριψαν κάθε προηγούμενο ρεκόρ το περασμένο έτος, ανερχόμενες σε \$4,5 δις από μόλις \$1,3 δις τόσο το 2020 όσο και τη διετία 2018-2019. Η επίδοση αυτή συνιστά, όπως αναφέρει και ο ΣΕΠΕ, ετήσια αύξηση της τάξης του 240% και δικαιολογεί την άποψη ότι το 2021 ήταν μια χρονιά-ρεκόρ για το οικοσύστημα. Δεν είναι τυχαίο ότι οι επενδύσεις σε ελληνικές startups το 2021 ήταν δεκαπλάσιες έναντι του 2015, όταν είχαν ανέλθει σε μόλις \$400 εκ., αλλά και 87 φορές περισσότερες έναντι του 2010. Αντίστοιχα ανοδικά κινήθηκε η startup σκηνή στην Ευρώπη κατά 159%, με την πορεία να είναι ωστόσο πιο συγκρατημένη. **Ιδού λοιπόν μια συνδυαστική ευκαιρία για τις νεοφυείς επιχειρήσεις, τη γαλάζια καινοτομία και το Πειραιϊκό Επιχειρείν!**

Βασίλης Κορκίδης

πρόεδρος ΕΒΕΠ

26/1/22